

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

EKONOMIA DOBRA I ZŁA - FRAGMENT KSIĄŻKI TOMASA SEDLÁČKA

Proszę uzupełnić brakujące fragmenty tekstu.

procent • dług • wymiarach • drapacza • pożyczania • korzyści • napędowymi • energia •
metafizycznych • majątek • deficytu • wskaźnikami • instrument • stóp • fiskalna

PIENIĄDZE JAKO ENERGIA: DŁUG KRAJOWY BRUTTO (DKB)

(...) **Potępienie** ¹ _____ na procent **zdecydowanie** pojawiło się już w starożytności i wyszło spod pióra Arystotelesa. Był on przeciwnikiem **lichwy** nie tylko ze względów moralnych, ale także ² _____. Ten sam strach przed odsetkami podzielał Tomasz z Akwinu, który **również** wierzył, że czas nie należy do nas i dlatego nie wolno nam pożyczać na ³ _____.

Relacje pomiędzy czasem i pieniądzem wydają się **niezmiennie** interesujące. Pieniądze są bowiem jak ⁴ _____, która może podróżować w czasie. Z jednej strony bardzo **pożyteczna**, a z drugiej - **również** niebezpieczna. Jeśli dołożyć pieniądze do dowolnego miejsca czasoprzestrzeni, to zawsze coś się w nim stanie. Pieniądze w formie energii poruszają się w trzech ⁵ _____: pionowo (ci, którzy posiadają kapitał, pożyczają go tym, którzy nie mają) oraz poziomo (**swoboda** i szybkie tempo ruchu w poziomie pomiędzy rejonami geograficznymi stały się produktami - albo siłami ⁶ _____? - globalizacji). Jednak pieniądze (w odróżnieniu do ludzi) są w stanie podróżować **także** w czasie. Ponieważ pieniądze są tworem abstrakcyjnym, nie ogranicza ich ani materia, ani przestrzeń, ani **nawet** czas. Wystarczą słowa - czasami pisane, a czasami w formie ustnej: „Zaczynaj, ja zapłacę” - i już możesz rozpocząć budowę ⁷ _____ chmur w Dubaju. **Oczywiście** monety i banknoty nie są w stanie podróżować w czasie, ale one stanowią **tylko** symbol, materializację, **wcielenie** tej energii.

Z tego względu możliwe jest **odzieranie** przyszłości z pieniędzy w celu uzyskania ⁸ _____ teraźniejszych. Energię z przyszłości do teraźniejszości przenosi ⁹ _____. Z kolei **oszczędzanie** prowadzi do akumulowania energii w przeszłości i przesyłaniu jej do teraźniejszości. A polityka ¹⁰ _____ i pieniężna to nic innego jak zarządzanie tą energią. W czasie teraźniejszym energię z pieniędzy można opisywać takimi ¹¹ _____ jak PKB. Ze względu na to, że energia może być **przesuwana** w czasie, często mówienie o wzroście PKB nie ma sensu. Taki wzrost można z łatwością osiągnąć poprzez zadłużenie (albo za pomocą polityki budżetowej w formie ¹² _____, albo **nadwyżek** budżetowych) lub poprzez zmiany ¹³ _____ procentowych (polityka pieniężna). Jaki **więc** sens mają statystyki dotyczące wzrostu PKB w sytuacji, gdy za nim stoi kilkukrotnie większy deficyt? Jaki sens mierzyć mój ¹⁴ _____, skoro zdobyłem go za pożyczone pieniądze?

Zarówno Żydzi jak i Arystoteles ostrożnie podchodzili do kredytów. Kwestia odsetek i lichwy stała się tematem jednej z pierwszych dysput ekonomicznych. Nie mieli pojęcia o przyszłej roli pożyczania na procent w polityce gospodarczej (fiskalnej i pieniężnej), ale to Hebrajczycy mimowolnie zdawali sobie sprawę, że odkryli w tym bardzo silny ¹⁵ _____, który może **oddać** człowiekowi wielką **przysługę**, ale również może go zniewolić (i to dosłownie). Polityka fiskalna i pieniężna to bardzo silna broń, ale także bardzo **zwodnicza**. (...)

Tomáš Sedláček Ekonomia dobra i zła